

LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS

KUPIŠKIO RAJONO KOMITETO

IR RAJONO DARBO ŽMONIŲ

DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

KOMUNIZMO KELIU

Eina nuo 1946 metų

Kupiškis,

1961 m. lapkričio 18 d.

Šeštadienis

Nr. 91 (1574)

Kalna 2 kap.

ŽINIOS

apie ūkinių darbų eigą rajono kolūkiuose

1961 m. lapkričio 15 d.

(procentais)

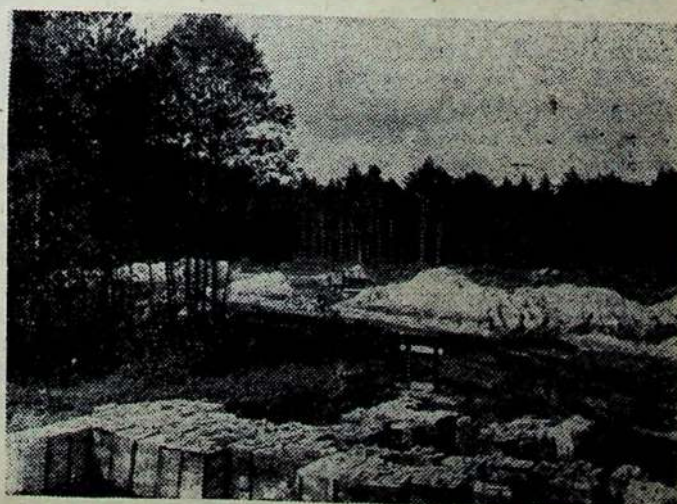
Eil. Nr.	Kolūkio pavadinimas	Rudeninis arimas	Iškulta grūdinių ankštinių	Iškulta linų	Pakelta linų	Supilta sėklos		
						vasarinių grūdinių ankštinių	linų	daugiametžių žolių
1	„Adomynė“	*	76,4	*	*	42,1	*	—
2	„Altava“	*	82,9	65,0	90,0	15,9	—	46,9
3	„Antašava“	*	87,6	*	*	24,0	77,3	32,0
4	„Ateitis“	90,3	41,1	22,6	63,6	—	50,0	—
5	„Atžalynas“	88,6	*	*	*	—	—	50,0
6	„Aukštaitiai“	91,7	46,5	*	*	75,0	95,1	—
7	„Aukštupėnai“	94,1	88,4	—	—	43,1	—	—
8	„Aušra“	*	75,8	—	—	*	—	90,9
9	Byčių parod. b. a.	*	58,4	21,4	—	84,0	—	*
10	„Bugailiškiai“	*	89,3	31,8	*	46,2	27,6	10,0
11	„Gegužės Pirmoji“	*	86,4	*	*	61,5	*	*
12	„Juodpėnai“	95,7	72,2	89,3	36,4	*	*	*
13	„Laisvė“	*	68,0	76,7	—	24,2	83,7	66,7
14	„Laukminiškiai“	*	82,1	25,4	*	55,0	2,0	41,7
15	„Lėvu“	98,8	56,6	*	78,3	22,2	66,6	—
16	„Lukonys“	*	54,6	*	*	42,4	*	50,0
17	M. Melnikaitės v.	*	72,8	*	*	20,0	75,0	—
18	„Mitiurino v.“	*	70,7	50,0	*	9,1	75,9	—
19	„Mituva“	*	60,3	78,0	*	—	70,0	56,7
20	„Mūsų rytojui“	89,7	72,8	75,8	*	6,7	—	23,5
21	„N. gyvenimas“	*	80,6	*	*	20,0	*	75,8
22	„Nemunas“	*	36,3	*	*	—	64,1	25,0
23	„Neris“	*	56,6	80,6	*	*	*	54,5
24	„Norianai“	*	61,3	*	*	46,8	82,8	35,7
25	„Pakupys“	*	87,2	71,4	*	45,7	25,9	36,0
26	„Palanga“	81,3	86,8	93,8	—	25,0	71,0	46,2
27	„Pergalė“	*	79,6	*	*	46,7	—	*
28	„Pirmoji vaga“	*	46,6	*	53,3	15,4	83,7	—
29	„Pirmūnas“	*	59,2	*	*	25,9	58,8	36,4
30	„Pyvesa“	*	81,7	*	*	47,6	83,3	69,2
31	„Sakalas“	*	73,5	57,8	*	22,9	47,4	16,7
32	„Salamtestis“	*	90,0	*	*	61,0	—	*
33	„Skodins“	*	44,3	*	*	—	—	50,0
34	„Selekšna“	*	65,4	—	—	52,2	—	75,0
35	„Šuiesė“	*	67,1	*	*	57,1	90,3	—
36	„Svyturys“	92,5	98,0	48,8	—	23,1	20,0	70,0
37	„T. pirmūnas“	95,0	80,8	*	50,0	54,8	*	44,0
38	„Tiesa“	96,2	77,6	34,8	—	29,2	66,7	19,0
39	„Uoginiai“	*	93,5	*	*	44,3	*	90,9
40	„Vedrupys“	*	52,4	70,4	*	44,7	66,7	15,3
41	„Vėžionys“	*	34,8	48,0	—	—	—	—
42	„Vienybė“	*	81,5	*	*	50,0	*	63,2
43	„Žadeikiai“	*	71,4	*	87,1	56,3	84,5	*
44	„Žalgiris“	*	40,6	44,4	*	—	*	24,0

Viso kolūkiuose: 100,9 68,5 75,5 90,4 34,8 62,1 40,6

*—įvykdė planą

Valstybinės statistikos rajono inspektorius

Čia bus izoliacinių plokščių gamykla

Natoli pagrindinio Šepetos durpių-kraiko gamyklos korpuso rudenio buvo pradėti pirmieji darbai izoliacinių plokščių gamyklos statybai.

Nepraėjus nei metalui, kai čia sugaus masinės gamindamos masų pramonę, statyboms izoliacines plokštes.

V. Glinto anstr.

PANEVŽIO IR KUPIŠKIO RAJONŲ KOLŪKIŲ SOCIALISTINIO LENKTYNIAVIMO ŽEMĖS ŪKIO PRODUKTŲ GAMYBOJE RODIKLIAI 1961 METŲ LAPKRIČIO 1 DIENAI

(Išpareigojimai—visiems metams)

Rajono pavadinimas	Pieno 100 ha naud. (cnt)		Pieno vidutiniškai iš karvės (kg)		Mėsos 100 ha naud. (cnt)		Kraulienos 100 ha arimų (cnt)	
	Išpa-reigota	Gauta	Išpa-reigota	Pri-melžta	Išpa-reigota	Paga-minta	Išpa-reigota	Paga-minta
Panevėžys	278	210,2	2500	2007	56	28,0	47,3	25,4
Kupiškis	220	168,6	2100	1655	45	26,5	40,0	22,1

Davei žodį — įvykdyk!

Naujoji TSKP Programa numato spartų gyvulininkystės produktų gamybos apimtį didėjimą. Per pirmąjį dešimtmetį pieno gamyba padidės daugiau kaip du kartus, o per dvidešimt metų — beveik tris kartus. Tai — svarbus uždavinys. Ir jį galima įvykdyti tik didinant gyvulių skaičių, gerinant jų veislę, keltant produktyvumą, plečiant pašarų bazę.

Visa eilė mūsų rajono kolūkių, kaip „Salamestis“, „Nemunas“, Byčių parodomasis bandymų ūkis ir kt., sėkmingai vykdo prisilmtuosius socialistinius išpareigojimus. Iki lapkričio 1 dienos šie kolūkliai 100 ha žemės ūkio naudmenų pagamino po 334—287 cnt ir iš kiekvienos karvės vidutiniškai primelžė po 2702—2396 kg pieno. Reikia tikėtis, kad šių žemės ūkio artelių gyvulininkystės darbuotojai įvykdys pieno gamybos uždutis, ištesės duotąjį žodį.

Greta mūsų rajono kolūkių — pieno gamybos pirmūnų — yra ir tokių artelių, kurios net mažina pieno gamybą, žlugdo prisilmtuosius socialistinius išpareigojimus. Jų tarpe yra ir „Mituvos“ kolūkis. Čia gyvulininkystės darbuotojai šiais metais išpareigojo 100 ha žemės ūkio naudmenų pagaminti po 200 cnt ir iš kiekvienos karvės vidutiniškai primelžti po 1800 kg pieno. Kaip gi vykdo mituviečiai prisilmtuosius socialistinius išpareigojimus? Per dešimt mėnesių 100 ha žemės ūkio naudmenų čia pagaminta po 152,6 cnt pieno. Vidutiniškai iš kiekvienos karvės primelžta po 1483 kg pieno. Iki metų galo liko nepilni du mėnesiai. Norint įvykdyti prisilmtuosius socialistinius išpareigojimus, per šį, palyginus, trumpą laiką tarpą, 100 ha žemės ūkio naudmenų dar reikia pagaminti po 47,4 cnt

pieno, o iš kiekvienos karvės primelžti po 317 kg. Dabartinio metu melžiamos 127 karvės. Per dieną vidutiniškai iš kiekvienos karvės gaunama vos po 2,3 kg pieno. Tai gi, karvių produktyvumas tikrai nepavydėtinas.

Ilgą laiką, net iki lapkričio 12-osios, karvės dienos buvo dar ganomos. Tas taip pat žymiai prisidėjo prie pieno sumažėjimo. Dabar karvės laikomos tlpinėje karvidėje. Kolūkio valdyba, zootechnikė — karvių fermos vedėja J. Eldikonytė tikisi, kad artimiausiu laiku pieno gamyba padidės. Tik tada, jeigu kolūkio karvių melžėjos sugebės iš kiekvienos karvės gauti ne mažiau kaip po 6 kg pieno per dieną, Partijai ir Vyriausybei duotas žodis bus ištesėtas. Tai pasiekti žiemos sąlygomis nelengva, bet būtina.

Žymiai lengviau galima būtų įvykdyti prisilmtuosius išpareigojimus pieno gamyboje, pakankamai turint sulitųjų pašarų. O su jais „Mituvoje“ taip pat blogai. Jeigu karvei per visą žiemos laikotarpį teks vos po 1,5 tonos siloso, tai jo sąskaita pakelti pieno gamybą nėra ko ir svajoti.

Pagal pieno gamybos rodiklius šių metų lapkričio 15 dieną, mituviečiai užima paskutinę vietą rajone trečios grupės kolūkių tarpe. Tai gi, komentarai — nereikalingi. Dabar, laikant karves tvartuose, kolūkio valdyba, visi gyvulininkystės darbuotojai turi stengtis kaip galima labiau padidinti pieno gamybą. Tik tokia keliu einant, nors dalinai, bus ištaisyta klaidos, ir pieno gamyboje įvykdyti socialistiniai išpareigojimai.

Skubiai taisyti

„Neišsprendžiama problema“

Kiaulių šėrėjomis, palyginus, dirbame dar neseniai — nuo šių metų pradžios. Tačiau ir per šį laikotarpį galima buvo pasiekti neblogų rezultatų, jeigu mūsų fermoje būtų nors kiek geresnė tvarka, jei fermos vedėjas A. Žasinas, kolūkio valdyba labiau rūpintųsi kiaulių augintojų darbo sąlygomis. Gi dabar kiaulių fermoje padėtis tikrai skubiai taisyti: paršingoms kiaulėms išduodami sukaitę miltai, iki pat apsiparšavimo net po 4—5 kiaules laikoma viename garde. O ir patys gardai išlaužyti. Kiaulių augintojos Z. Sabulienė, A. Kalcinikovaite nusiskundžia, kad, šeriant kiaules, skirtą vienam kartui pašarą reikia pilstyti į lovių keletą kartų. Mat, loviai taip kiaulių sugrauzti, kad, įpylus daugiau edato, jis išteka į mėšlą.

Negerai, kad kolūkio valdyba neaprupina kiaulių augintojų žibalu. Juk kada paršiuojasi kiaulės, reikia budėti ištisas naktis. O patamsyje tikrai mažai ką galima nuveikti.

Kada tokios sąlygos, neišvengiama paršelių kritimų, mažai pagaminama kraulienos. Nejaugi „Vėžionių“ kolūkyje tai tikrai neišsprendžiama problema? Ką kodėl nesitiki. Artimiausiu metu padėtis turi būti pagerinta.

V. SAKAVIČIENĖ
„Vėžionių“ kolūkis.

Ilgiau taikstyti nebegalima

—Ko griebtis, kad kolūkyje per trumpą laiką padidėtų pieno gamyba? — dažnai suka galvas „Sakalo“ žemės ūkio artelės valdybos nariai.

—Kelskite apsilaidusias melžėjas, — pataria kolūkiečiai.

Teisingai! Pavyzdžiui, karvių melžėjos Danutė Paškaitė ir Janina Kadžiulytė karves melžia kada tik joms patinka. Sekmadieniais jos karves visai pamiršta, mat, iškuba į bažnyčią. Taip melžiamos karvės neduos daugiau pieno, bet visai susirgs, užtrūks. Ne maldomis, bet darbščiu darbu didinama pieno gamyba!

V. BANIULIS
„Sakalo“ kolūkis.

ABITURIENČIŲ KOMJAUNUOLIŲ BRIGADA

Buvo pavasaris. Neramiai ginos, — kad net keptų pagarmėjų upelį, bet dar ne-liko...

— Prisiminimai turėsim, — kad mūsų tarpe buvo toks... — Ir dabar dar juokiasi mės-
dys. Kas jų laukia gyvenime? Kur pasukti? Juk tiek daug puikių aukštųjų mokyklų, didžiųjų fabričių, plačių kolūkinio lauko! Kur žingsni, draugiškai: mesti draugus, iš visur tarps laukia, visur tu reikalingas!

Kartą prieš egzaminus susirinkusi visa klasė dalinosi mintimis apie ateitį. Staiga iš suolo pakilo aukštas lieknas vaikinys — komjaunuolis Dimitrijus Prokofjevas:

— Žinot, draugai, sudarykime abiturientų brigadą kolūkyje! Juk kaip puiku būtų!

Aišku savaime, ne visi tam pritarė. Tačiau atsirado klasėje ir drąsių jaunuolių, tikrų komjaunuolių, kurie

neišėjo iš momento, nei vėliau nepabūgo to dar mūsų rajono pirmojo neturėjusio kelio... — Būtinai į kolūkį! Ten taip reikalingos jaunos rankos! Apie ką nors kitą nėra ko ir galvoti, — kalbėjo pertraukos metu užsidėjęs Jonas Varnauskas.

Rugpjūčio 15 dieną „Tarybinio pirmūno“ kolūkyje pasirodė keturios jaunos merginos ir du vaikinai.

— Aš, ar ne aukštai tik žoka, — žibždėjo visuose pakampluose plepsnėdama kolūko moterys. — Argi tokiam rantom žemę dirbti...

VI. Rekašius vardo vidurinė mokykla abiturientų komjaunuolių brigadai nupirko radijo aparatą, lovas, patalynę, o kolūkis davė gerą, jauką bendrabutį, atvežė rūbams apintą, stalą, kėdes, indus...

Komjaunuoliai išėjo į darbą. Vieną dieną po pietų pertraukos dangų užgulė juodi audros debesys. Bet komjaunuoliai dirbo ir tada, kai jų nugaras pradėjo krapti pirmieji lietaus lašai. Pagaliau ir visai sušniokė lietus. Krykšdami ir juokdamiesi vaikinai ir merginos nubėgo į pastogę.

Kai pagaliau liovėsi lietus, Jonas Varnauskas — tas vaikinys, kuris taip energingai pavasarį kalbėjo apie kolūkinį darbą, pasakė:

— At tuoj grįžiu, labai greit... O dabar einu... Išėjo. Bet jau niekada pas draugus nebesugrįžo.

— Jis taip skubėjo iš mūsų išbėgti, — juokėsi mės-

— Prisiminimai turėsim, — kad mūsų tarpe buvo toks...

— Ir dabar dar juokiasi mės-
dys. Kas jų laukia gyvenime? Kur pasukti? Juk tiek daug puikių aukštųjų mokyklų, didžiųjų fabričių, plačių kolūkinio lauko! Kur žingsni, draugiškai: mesti draugus, iš visur tarps laukia, visur tu reikalingas!

— Ar mes patenkintos? Juk mes puikiai gyvename! — už visas atsako aukšta, nuomintimis apie ateitį. Staiga iš suolo pakilo aukštas lieknas vaikinys — komjaunuolis Dimitrijus Prokofjevas:

— Žinot, draugai, sudarykime abiturientų brigadą kolūkyje! Juk kaip puiku būtų!

Komjaunuolių abiturientų brigada išėjo į darbą 9 valandą ir dirba tiek, kiek brigadininkas mato tai reikalinga. Į mėnesį merginos išdirba po 30 ir daugiau darbadienių. Maistas joms nepriklauso, viską duoda kolūkis.

Po darbo, vakarais, eina į kiną, lankomės šokių, kolūkis organizuoja išvykas į pirtą, miškus, kur kartu su kolūkiečiais aplankomės, kai būna, cirką, teatrą, žodžiu, gyvename! — sako merginos.

Šiuo metu abiturientų komjaunuolių brigadoje yra keturios merginos, tai — D. Gurklytė, B. Kaziūnaitė, E. Stančikaitė ir E. Pelanytė. Merginos dirba, stengiasi, o dar po vienos kitos savaitės, kaip sako B. Kaziūnaitė:

— Stosiu neakivaizdinio būdu mokytis į Lietuvos Žemės ūkio akademiją.

Apie neakivaizdinį mokymąsi svajoja ir kitos jos draugės. Komjaunuoliui mažai gerai dirbti, reikia ir mokytis! Šis drąsių žmonių būrelis dar mažas. Jis auga, plėsiasi, stiprėja. To iš mūsų nori Partija, taip ir bus!

VI. JASINSKAS

Nuotraukoje (iš kairės į dešinę): D. Gurklytė, B. Kaziūnaitė, E. Stančikaitė ir E. Pelanytė.

Užsienio lietuvių spaudoje

„KAPITALIZMAS IŠGARUOS“

Tik didžiausias kvailys gali svajoti atsteigti kapitalizmą tenai, kur jis jau pralaimėjo, — rašo Kanados „Liaudies balsas“, demaskuodamas lietuviškus buržuazinius nacionalistus, kurie svajoja, kaip gražinti išsivadavusią tautą į kapitalizmo jungą. Laikraštis pažymi, kad net kai kurie blaiviai galvojančios kapitalistai mato kapitalizmo saulėlydį. Antai, vienas didžiausių Kanados kapitalistų baronas Makmilanas, atsakydamas į klausimą ką jis mano apie kapitalizmo ateitį, pareiškė: „Kapitalizmas išgaruos“. Laikraštis daro išvadą, kad niekas negali sulaukyti pirmyn žengiančio gyvenimo.

NAUJAS „SUTVĖRIMAS“

Antanas Bimba „Laisvėje“ rašo: „Dabar Amerikoje mes turime dar ir tokį „sutvėrimą“, kaip „Lietuvių katalikų mokslo akademija“, kuri

DEPUTATAI APIE VETERINARINĮ DARBĄ

Šių metų lapkričio mėnesio 13 dieną įvyko rajono Darbo žmonių deputatų tarybos septyniolitojo šaukimo trečioji sesija. Joje dalyvavo rajono deputatai, kolūkių ir apylinkių Tarybų pirmininkai, fermų vedėjai, zootechnikai, veterinarijos specialistai.

Pranešimą „Dėl veterinarijos darbo ir priemonių visuomeninių gyvulių veterinarijai priežiūrai pagerinti“ padarė veterinarijos vyr. gydytojas A. Girštautas. Jis pažymėjo, kad rajono veterinarijos tarnyba susideda iš rajono vet. ligoninės, 4 vet. apylinkių, 2 vet. punktų, mėsos ir pieno produktų kontrolės stoties. Kiekvienam veterinarijos darbuotojui tenka aptarnauti beveik po 4678 įvairių rūšių gyvulius.

Kalbėdamas apie priešepizootinį profilaktinį darbą, A. Girštautas pažymėjo, kad nuo tinkamo jo atlikimo priklauso ir viso rajono gyvulių sveikatingumas. Tačiau iki šiolei čia dar daug neatlikta, nepadaryta.

Fermų ir gyvulininkystės darbuotojų sanitarinis stovis iki 1960 metų visiškai nebuvo tikrinamas. Dabar padėtis palaipsniui gerėja. Eilėje kolūkių gyvulininkystės darbuotojams jau išduotos sanitarinės knygelės, jie praeina medicininių patikrinimų. Tačiau imant rajoninių mastu, šioje srityje dar daug reikia padaryti. Rimčiau į šį darbą turėtų pažūrėti ir rajono sanitarinės epideminės stoties vedėjas gyd. drg. Petruška.

Stekiant užkirsti kelią infekcinių ligų plitimui per gyvulius prižiūrinius žmones, būtina artimiausiu metu išduoti sanitarines knygeles visiems gyvulininkystės darbuotojams, sistemingai

tikrinti jų sveikatą.

Neleisti, kad fermose dirbanti žmonės, serga infekcinėmis bei invazinėmis ligomis.

Po A. Girštauto pranešimo įvyko diskusijos.

Nėra abejonės, kad veterinarijos specialistams pirmoje eilėje turi rūpėti gyvulių sveikatingumas, — pareiškė savo pasisakyme „Salamiesčio“ kolūko pirmininkas B. Šimoniš. — Tuo tarpu Antašavos veterinarijos apylinkės vedėjas drg. Pavilonis daug daugiau rūpinasi savo asmeniniais reikalais negu tiesioginėmis pareigomis. Iki šiolei savo apylinkės kolūkuose jis — tikrai retas svečias.

„Vedrupio“ kolūko pirmininkas T. Jakūbėnas pažymėjo, kad veterinarijos darbuotojai seniai buvo įpareigoti patikrinti bergždžias karves. Deja, šis svarbus darbas visiškai paliktas savileigai. Dėl to, savaime aišku, kaiti veterinarijos vyr. gydytojas A. Girštautas ir veislinio darbo stoties direktorius L. Karanauskas. Tai jie nekontroliavo, kaip vykdomas bergždžių karvių patikrinimas mūsų rajono kolūkuose.

LKP rajono komiteto antrasis sekretorius A. Saguolinas pabrėžė, kad veterinarijos specialistai ir zootechnikai mažai kovoja su įvairiais susirgimais, nereikalauja pagerinti kolūkių fermose sanitarinio stovio.

Sesijos dalyviai svarstė klausimais priėmė atitinkamą nutarimą.

KORESPONDENTŲ POSTAI PRANEŠA

PAŽADUS REIKIA TESĖTI

Netoli „Gegužės Pirmosios“ kolūko raštinės yra vadinamas automašinų bei traktorių garažas. Tikriausiai pasakius, tai ne garažas, o kažkokia landynė. Įėjus į šį garažą, tikrai darosi baugu: vienos sienos beveik nebėra, o ir kitose belikę po kelias lentas. Šiame „pastate“ netelpa visos automašinos, gi traktoriams žiemot teks po atviru dangumi. O juk žiemos metu reikia remontuoti visą turimą techniką, ir ją remontuoti teks, matyt, po melsvuju dangumi, kai nuo šalčio pyškės tvoros.

Netvarkingai laikomas kolūkyje ir kuras. Skysto kuro cisternos randasi keliose vietose. Cisternos neapvertos, nėra jokių užraktų, net priešgaisrinės apsaugos priemonių. Nereikia pamiršti, kad užsidegusio benzino vandeniu neužgesinsi.

Praėjusiais metais kolūko valdyba nutarė pastatyti garažą. Dabar žada pastatyti ir remonto

bazę. Nejaugi pažadai duodami tik dėl to, kad jie liktų vien popieriuje?

J. MILEIKIS

ATSILIKIMĄ GALIMA LIKVIDUOTI

Niekam ne paslaptis, kad „Aukštaitių“ kolūkis pieno gamyboje dar atsilieka. Kur glūdi šio atsilikimo priežastys? Pagrindinė atsilikimo priežastis pieno gamyboje yra silpna pašarų bazė. Visuomeninė banda pas mus buvo ganoma blogose ganyklose. Norėdami išbristi iš atsilikimo pieno gamyboje, pirmiausia turime racionaliai naudoti pašarus, gerai juos paruošti. Nereikia pamiršti ir pieno riebumo kontrolės. Individualiai tikrinami kiekvienos karvės pieno riebumas, išaiškinsime tiesą: plenos karves. Tokiu būdu kolūko reikalams galėtume naudoti liesesnį pieną, o riebesnį — parduoti valstybei. Taip pat nereikia pamiršti kolūkinės bandos papildymo jaunomis, daug pieno duodančiomis karvėmis. Karvių melžėjoms atlyginimą irgi vertėtų nustatyti pagal primelžto pieno kiekį. Už pieno riebumo procento padidinimą stūlyčiau skirti papildomą atlyginimą. Tai paskatintų mūsų kolūko melžėjas geriau dirbti.

Igyvendinus šias priemones, mūsų artelė tikrai išbristų iš atsilikimo pieno gamyboje. Šiam klausimui išspręsti turime visas sąlygas, tik reikia daugiau pasiryžimo ir energijos.

A. KERŠULYTĖ

neseniai įsistelgė. Kokie gi „mokslininkai“ tą „akademiją“ sudaro? Ogi vyskupas Brizgys ir kiti kunigai — aktų muilintojai, — su pašalpa pastebi autorius.

Kadaise vyskupas V. Brizgys uoliai tarnavo Hitleriui. Tačiau vargu ar jis pasitarnaus mokslui. „Kaip ugnis nesiderina su vandeniu, taip kunigai nesiderina su mokslu“, — pažymi laikraštis.

TSKP XXII SUVAŽIAVIMO nutarimus - i gyvenimą KAIMAS PRILYGS MIESTUI

Istorinis TSKP XXII suvažiavimas veningai priėmė naują komunizmo pastatymo mūsų šalyje Programą. Šioje Programoje numatoma, kad visos tarybinės liaudies atsidavusių darbų per 10-20 metų iš esmės bus panaikintas skirtumas tarp miesto ir kaimo.

Per tuos istorinius metus mūsų socialistinis kaimas pasipuoš naujomis, gražiomis miesto tipo gyvenvietėmis, išaugs naujos mokyklos, kultūros namai, krautuvas su valgyklomis, pirtys, buitinio aptarnavimo kombinatai. Kiekvieno kolakiečio, darbininko bute jau artimiausiais metais švies iljičiaus lemputės, veiks vandentiekis, kolakiečiai plačiai naudosis radiju, televizija bei kitomis buitinio aptarnavimo mašinomis bei įrengimais.

Pažvelkime į mūsų artėlės kolakiečių gyvenimą, kuris taip neatpažįstamai pasikeitė, įkūrus Tarybų valdžią Lietuvoje. Buržuazijos valdymo metais Migonių, Nociūnų, Udukių, Linkiškių ir kiti kaimai buvo tamsūs, visų pamirštas, užkampis, kur retai patekdavo laikroštis, nebuvo radijo, retame kieme tebuvo dviratis. Ne paslaptis, kad daugelio net vidutinių valstiečių, jau nekalbant apie biednokus, gyvenamieji namai neturėjo grindų, ir tik nedaugelio būvusių buožių namai švytėjo skarda dengtais stogais. Dabar Migonių kaimo kolakiečiai sparčiai statosi marinius ir medinius namus. Dalis jų jau pasistatė, naudojasi elektros sūiesa. Kiekviename kieme yra radijo taškas arba radijo priimtuvas, daugumoje kiemų - motociklai. Gi apie dviračius jau kalbama, kaip apie seną, vis labiau atgyvenančią susisiekimo priemonę.

Ar galvojo kolakietis Kazys Maldakis, kurio turas kadais jau buvo paruoštas išvaržyti, kad senatvėje jam teks važinėti nuosava lengva automašina „Volga“? Vargu. Bet šiandien - tai tikrovė. Tik svajonėse šviesesnį rytą regėjo ir Migonių kaime

Gretu laiku jaunimas gaus puikią dovaną - kultūros namus. Bus pastatyta trečia moderni, pilnai mechanizuota karvėdė. Šiame dešimtmetyje taip pat bus pastatyta aštuonmetė mokykla, krautuvas su valgykla, visuomeninė kolakio pirtis. Iš pagrindų pertvarkysime kelius. Beveik visi kolakiečiai persikels į gyvenvietes. Visa kolakinė žemė nebeblės drėgmės pertekliaus.

Iš pagrindų sustiprins pasarų bazę, visuomeninių gyvulių šačkus padidės trigubai, o gyvulininkystės produktų gamyba per šį laiką - daugiau kaip 4 kartus; daugiau kaip 2,5 karto pakils laukų derlingumas. Pajamos iš visuomeninio ūkio pilnai patenkins kolakiečių poreikius. Todėl atpuls reikalus turėti savo pasodybinį sklypą ir laikyti asmeninius gyvulius.

Tokie yra mūsų planai. O jie - tikrai realūs. Kad jie bus sėkmingai įgyvendinti, mums garantuoja naujai priimta Komunistų partijos Programa - komunizmo pastatymo mūsų šalyje Programa. Tai - nesvajonė, bet mūsų, dirbančiųjų, šviest, laiminga rytdiena, kurią statome jau šiandieną!

T. JAKUBENAS

„Vedrupio“ kolakio pirmininkas

IS PRADEGANČIUJU

KŪRYBOS

K. JANKAUSKIENĖ

Kaip norisi gyventi!

Kaip norisi gyventi,
Kai žmogul viskas skirta,
Kai Partija Programo
Mums davė žodį tvirtą.
Per dvidešimt metų
Gyvenimą pakeisti,
Sukurti komunizmą,
Juo džiaugtis liaudžiai

Bet nieks negali laukti,
Sėdėt, rankas sudėjus.
Kiekvienas turi būti
Naujų dienų kūrėjas,
Ir eit pirmyn su ryžtu,
Išeit ir savo dalį,
Kad laimė srautais trykštų
Po gimtą mūsų šalį.

Kaip norisi gyventi,
Kai naujas rytas švinta,
Kai Partija Programo
Mums tarė žodį tvirtą!

J. GIEDRANTIS

RAUDONAJA VELIAVA

(Tėslins. Pradžia Nr. 88(1571).

Valstiečiai ir žemės ūkio darbininkai nėjo šauklami į kariuomenę, bet slapstėsi miškuose, bėgo į užsienį.

1904 metais auganti Rusijos proletariato kova rado atgarsį ir Kupiškio apylinkėse. Dvarų kumečiai, bernal ir vargingieji valstiečiai, netekę sunkios dvarininkų priespaudos, ėmė deginti dvarininkų turta, užmušinėti dvarininkus ir nekenčiamus ūkvedžius, tuo reikšdami savo neapykantą engejams. Taip buvo 1904 metais užmuštas Mirabillo dvaro eiguylis Štyžas, Noriūnų dvaro ūkvedys Laičas ir kt.

Kaip ir anksčiau, svarbiausi prieštaraival kaimo 1901 - 1904 metais buvo tarp valstiečių ir dvarininkų. Noriūnų, Mirabillo, Lukonių ir kituose dvaruose valstiečiai neleido dvarininkams grobti seruitatinių žemių, vijo jų nuomininkus iš gindamųjų plotų, kovojo prieš dvarininkų savivaliaumą, ganė savo gyvulius dvarininkų žemėse. Štai Mirabillo dvaro aplinkinių kaimų valstiečiai pradėjo ganyti savo gyvulus dvarininko Suazel dvarul priklausančiose žemėse ir ganė jose išlisa savaitę, kol dvarponto iškuotė policiją. Juodpėnų ir kitų kaimų valstiečiai kirtu mišką, šienavo pievas.

Nežiūrint griežto lietuviškos spaudos draudimo, Kupiškio apylinkėse plačiai buvo paplitusios lietuviškos knygos, kurias pažangūs rašytojai išspausdindavo užsienyje. Lietuviškos spaudos platinimą tuo metu ypač pasižymėjo Juodpėnų kaimo valstietis Kazimieras Spaitys, studentai Jurgis Čiurlys, Purėnas ir kt. Savo atskaitoje Vilniaus generalgubernatoriaus 1904 metais rašė: „Nežiūrint visų draudimo priemonių, prilyti dėl tolyniškai lietuviško šrifto, nežiūrint valdžios išleistų knygų rusišku šriftu, šis šriftas lietuviams neprigijo“. Rusijos darbo žmonių revoliucinis judėjimas priverė carizmą daryti nuolatdas. 1904 metų gegužės 7 dieną carinė vyriausybė panaikino lietuvių spaudos draudimą. Tuo buvo siekiama atitraukti darbo žmones nuo revoliucinio judėjimo. Bet lietuvių spaudos leidimas dar nerėškė spaudos laisvės, ją varžė carizmo cenzūra, kuri visu aštrumu buvo nukreipta prieš revoliucinę darbininkų spaudą. Spaudos draudimo panaikinimas turėjo didelę praktinę ir politinę reikšmę. Tai palengvino Lietuvos darbo žmonių išmokti rašto ir tuo padėjo augti jų politinę sąmonę, sudarė palankesnes sąlygas tvirtinti ryšius ir vienybę tarp lietuvių ir rusų darbininkų.

KUPIŠKĖNAI 1905-1907 METŲ REVOLIUCIJOJE

Žinios apie „Kruvinojo sekmadienio“ įvykius labai greit pasiekė kupiškėnus. Kaimuose ir dvaruose vyko susirinkimai. Darbo žmonės reikė didžiulį pasipiktinimą tokiu caro žlaurumu. Socialdemokratų organizacijų pasitarime Panevėžyje buvo nutarta 1905 metų vasario 27 d. suorganizuoti didelę darbo žmonių revoliucinę demonstraciją ir mitingą Kupiškėje. Šiam įvykiui buvo kruopščiai ruošiamasi: kaimuose ir dvaruose vyko darbo žmonių susirinkimai, buvo platinami revoliucinių socialdemokratų atsisaukimai, kolektiniai darbo žmonių kovų. Numatyta dieną į Kupiškį susirinko virš 2000 žmonių. Iš daugelio aplinkinių kaimų valstiečiai su raudonomis vėliavomis ir revoliuciniais lozungais, daunuodami revoliucines dainas, traukė į turgaus aikštę. Kolonoje, atvykusioje iš Kuosenų kaimo, matėsi didelis šukls su užrašu: „Šalin kraugerį carą!“ Mitingą atidarė Panevėžio rajono socialdemokratų partijos atstovas P. Mažylis, kalbėjo kupiškėnai Juozas Madeikis, Povilas Kravickas ir kt.

Demonstracijai ir kalbėtojams apsaugoti buvo iškuostas ginkluotas revoliucinių barys iš Anykščių ir kitų vietų. Atsargos dėlei buvo nukirpti telegrafo laidai, jungiantieji Kupiškį su kitais miestais. Mitingas pritarė revoliucinių socialdemokratų lozungams. Pasisekus Kupiškio demonstracijai ir mitingui, gretu laiku įvyko panašūs revoliuciniai darbo žmonių susibūrimai ir kitose vietose - Troškaniuose, Subačiuje, Salamiestyje, Skapiškyje ir kt.

1905 metais vykusieji streikai kaimuose turėjo jau ne vien ekonominį pobūdį, buvo keliama ir politiniai reikalavimai. Valstiečių kovos tikslas buvo - gauti dvarininkų žemę.

1905 metais Kupiškėje buvo sudarytas LSDP Panevėžio rajono parajonis, kurio valdybą sudarė kupiškėnai-socialdemokratai: Juozas Madeikis iš Kuosenų kaimo, Povilas Kravickas iš Radvilėnų kaimo ir kt. Kupiškio apylinkės kaimuose tuo metu jau veikė keleta kuopelių, kuriose iš viso buvo apie 30 narių. Aktyviai veikė socialdemokratų kuopelė Kuosenų kaime (pirmininku buvo Kostas Sadula), Jutkonų kaime (pirmininkas Jurgis Čiurlys). Suprantama, šios organizacijos dar nebuvo grynai marksistinės. Žymią dalį jų narių sudarė pasiturintieji ūkininkai ir kiti smulkiaburžuaziniai elementai. Dalis jų vėliau nukrypo į dešiniųjų socialdemokratų pozicijas. Tačiau tuo metu šios organizacijos suvaidino didelį vaidmenį mobilizuojant darbo žmones į bendrą kovą prieš carizmą ir dvarininkus.

Ypač revoliucinis darbo žmonių judėjimas Kupiškio apylinkėse pagyvėjo 1905 metų vasarą. Didelį įspūdį kupiškėnams padarė žinia apie sukilimą „Potiomkino“ laive ir kt.

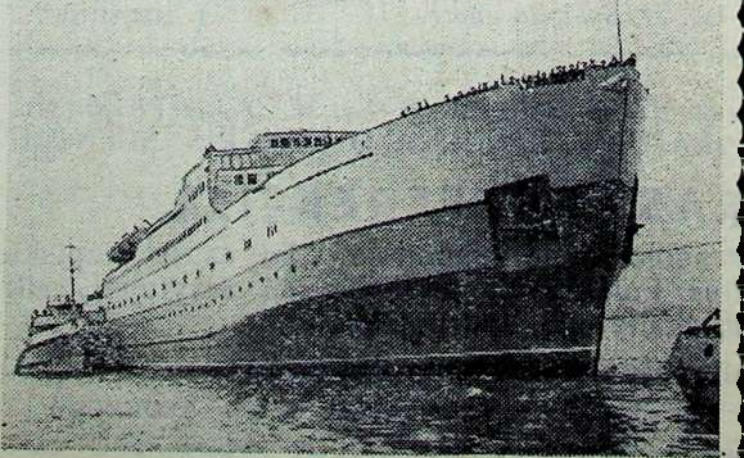
Tuo metu, kaip masių vadovai ir organizatoriai, pasižymėjo Juozas Madeikis, Kazys Gudas, Petras Baltušis, Petras Dubindris, Juozas Karazijs, Pranas Vasiljevas, Jurgis Čiurlys ir visa eilė kitų socialdemokratų, kurie organizavo darbo žmones į bendrą kovą prieš carizmą ir „saviuosius“ išnaudotojus. Kalbėdami mitinguose, platindami revoliucinę literatūrą ir Lietuvos Socialdemokratų Darbininkų partijos atsisaukimus, jie mokė darbo žmones vienybės ir organizuotumo kovoje su engejais.

Aktyviai priešinosi caro vyriausybei ir jos pakalikams Kupiškio apylinkės kaimų valstiečiai. Jutkoniečiai savo atkaklumu išgarsėjo ne tik Kupiškio apylinkėse, bet ir visoje Lietuvoje. Ten buvo susidarę revoliucinių socialdemokratų kuopelė, kurios organizatoriai buvo Jurgis Čiurlys. Jis, dar besimokydamas Petrogrado universitete, aktyviai prisidėjo prie revoliucinių studentų veiklos, už ką 1905 metų pradžioje buvo pašalintas iš universiteto ir persekiojamas. Grįžęs į Jutkonų kaimą, iš karto įsijungė į aktyvią veiklą. Jam į pagalbą atvykdavo tokie pat besislapstę nuo caro valdžios persekiojimų studentai Galvanauškas iš Vabalninko, Smalskis iš Kamajų ir kt. Visi jie gyveno nelegaliai, nes buvo ieškomi. Jie turėjo didelį autoritetą gyventojų tarpe, nes gynė jų reikalus.

(B. d.).

GORKIS. „Krasnoe Sormovo“ gamyklos kolektyvas pagamino didžiulį keltą-gigantą „Sovietiskij Azerbaidžian“. Šis jūrų laivas yra 134 metrų ilgio ir 18 metrų pločio, turi 2600 arklio jėgų galingumo variklius. „Sovietiskij Azerbaidžian“ kursuos maršrutu Krasnodarskas-Baku. Jis vienu metu gali pavežti 30 pakrautų didžiųjų geležinkelio vagonų, patogiose kajutose tilps 300 keleivių. Nuotraukoje: keltas-gigantas „Sovietiskij Azerbaidžian“ reide.

N. Akimovo ir P. Voznesenskio (TASS) nuotr.

Agresorlaus žodynas

Vakaru Vokietijos budesvero kareiviai, esantys Anglijoje, aprūpinti kiseniniais angliskais žodynais—paskalbėjimų rinkiniais. Štai keli „perlai“ iš šios knygtės:

1. Užrašyk šiame lape lyje karinio dalinio numerį!

2. Kur kasa? Sakyk telybę, o jei ne—būsi sušaudytas!

3. Nemeluok, matau, kad kaimas labai turtingas.

4. Mes visai ne barbarai, kaip sklinda gandai apie mus Belgijoje ir Prancūzijoje!

Parduodamas miestas

Kažkada Australijos išseko, ir miesto gyventojai miestas Lensfildas buvo apšaudė jį. aukso ištūstę namai, apmirus pramonininkų miestas. Bet judėjimas gatvėse, miestas slinko metai. Aukso ištūstę jo apylinkėse sumažėjo. Lensfildas neteko savo buvusios reikšmės. Ir štai prieš dešimtį metų gamtiniai aukso klodai visiškai neatsiranda.

Žinios

apie pleno gamybą už 1961 m. lapkričio 9—14 d. d.

Eil. Nr.	Kolūkio pavadinimas	Primelžta pleno iš 1 karvės		Palyginus su pračiu penktadieniu (v) arba (-)
		1 per 5 d.	per 1 d.	
1	„Salamiestis“	34,7	6,9	-0,6
2	„Nemunas“	32,9	6,6	-0,3
3	Byčių p. b. a.	30,9	6,2	*0,4
4	„N. gyvenimas“	29,0	5,8	-0,8
5	„Pergalė“	25,0	5,0	*0,1
6	„Alizava“	24,1	4,8	-1,1
7	„T. pirmūnas“	23,8	4,8	-0,5
8	„Neris“	22,5	4,5	-0,7
9	„Norūnai“	21,4	4,3	-0,8
10	„Aušra“	19,5	3,9	*0,6
11	„G. Pirmoji“	19,4	3,9	-0,1
12	„Antašava“	17,6	3,5	-0,2

Viso I grupėje: 25,6 5,1 -0,4

1	„Pirmoji vaga“	25,1	5,0	*0,2
2	„Žadėkliai“	20,6	4,1	-0,3
3	„Sviesa“	19,6	3,9	-0,2
4	„Setekšna“	18,7	3,7	-0,8
5	„Pirmūnas“	18,6	3,7	—
6	„Laisvė“	18,4	3,7	-0,8
7	„Aukštupėnai“	17,4	3,5	-0,8
8	„Vienybė“	16,6	3,3	-0,3
9	„Vežionys“	16,3	3,3	*0,6
10	„Tiesa“	16,0	3,2	-0,3
11	„Lėvu“	14,7	2,9	—
12	„Vedrupys“	13,9	2,8	-0,4
13	„Atėitis“	13,4	2,7	-0,7
14	„Pakupys“	11,8	2,4	-0,3
15	„Juodpėnai“	9,2	1,8	—
16	„Atžalynas“	7,7	1,5	-0,4

Viso II grupėje: 16,3 3,3 -0,2

1	„Lukonys“	20,8	4,2	-0,2
2	„Pyvesa“	19,8	4,0	-0,4
3	„Sakalas“	19,3	3,9	-0,2
4	„Mūsų rytojus“	17,1	3,4	-0,5
5	„Palanga“	16,1	3,2	—
6	„Melmikaltės v.“	15,5	3,1	-0,3
7	„Bugališkiai“	15,0	3,0	-0,1
8	„Adomynė“	15,0	3,0	-1,2
9	„Laukminiškiai“	14,3	2,9	-0,2
10	„Aukštaičiai“	14,0	2,8	-0,3
11	„Mičiurino v.“	13,9	2,8	-0,5
12	„Uoginiai“	12,3	2,5	-0,5
13	„Žalgiris“	12,2	2,4	-0,4
14	„Svyturys“	12,1	2,4	-0,5
15	„Skodėnys“	11,6	2,3	-1,1
16	„Mituva“	11,3	2,3	-0,2

Viso III grupėje: 15,2 3,0 -0,5

Viso rajone: 18,5 3,7 -0,4
*daugiau
-mažiau

Valstybinės statistikos
rajono inspektorius

KOMUNIZMO KELIU

4 psl. 1961 m. lapkričio 18d.

DNIEPRO—NEMUNO VANDENS KELIAS

„Ant Dniepro teks pastatyti šeštąją stotį — Kanevo HES, rekonstruoti Pripetės upę ir per kanalų sistemą bei Nemuno upę sujungti Juodąją Jūrą su Baltijos jūra“.

Ši mintis, kurią draugas N. Chruščiovas pareiškė TSKP XXII suvažiavime, su pasitenkinimu sutikta Tarybų Lietuvoje. Respublikos mokslininkai — ekonomistai ir energetikai jau seniai puoselėja projektus sujungti Nemuną su Dniepru ir sudaryti per žemyną vandens magistralę Baltija—Juodoji jūra.

ELTOS korespondentas paprašė Lietuvos TSR Mokslų akademijos Ekonomikos instituto direktorių, ekonomikos mokslų kandidatą K.

Meškauską papasakoti, kokią reikšmę turėtų trumpiausio vandens kello nuo Klaipėdos uosto iki Juodosios jūros Chersono miesto sukūrimas.

— Ši problema,—pasakė drg. Meškauskas,—turi didelę reikšmę visai mūsų šaliai. Partijos XXII suvažiavime buvo pažymėta, jog įgyvendinus ją, galima bus nusausti daugiau kaip 4 milijonus hektarų Poliesės ir Pabaltijo žemių. Dideli krovinių srautai iš šalies šiaurės vakarų ir kitų rajonų, o taip pat kroviniai iš Baltijos jūros galės tuomet būti pervežami per Juodosios jūros uostus, neplaukiant pro Gibraltarą į Viduržemio jūrą, o iš pietinių rajonų Dniepru per Pripetę ir Nemuną—į Baltijos jūrą.

Lietuva, Baltarusija, Latvija, Estija, Kaliningrado sritis gaus pigų vandens

kellą, kuriuo plauks didžiulis krovinių srautas: metai ir anglis—šių ekonominių rajonų sunkiajai pramonei, trąšos, mašinos ir chemikalai—žemės ūkiui. Savo ruožtu laivai, pakrauti Pabaltijo pramonės ir žemės ūkio produkcija, plauks į šalies pietinius rajonus.

Dniepro — Nemuno vandens kelias bus taip pat papildoma transporto arterija tarp Tarybų Sąjungos ir Lenkijos bei Vokietijos Demokratinės Respublikos Baltijos jūrų uostų.

Šio trumpiausio vandens kello tarp dviejų jūrų sukūrimas bus kompleksiškaį sprendžiamas su svarbiausiomis energetikos vystymo ir didžiulių supelkėjusių žemių masų įsavinimo problemomis.

Ant Nemuno teks sukurti elektrinių kaskadą, kuri leis pilnai išnaudoti upės hidroenergetinius išteklius, sudarant beveik pusantro milijono kilovatų. Tai yra labai svarbu aprūpinant mūsų respublikos liaudies ūkį energija ateityje. Nemunas taps gilus visoje vagoje.

Dniepro—Nemuno sistema, įeidama į veikiančią Dniepro—Bugo vandens kelių sistemą, be abejo, bus stambia grandimi sukuriant vieningą gilia vandens Tarybų Sąjungos europinės dalies upių kelių sistemą.

Už redaktorių
VI. JASINSKAS

„RAUDONAS RAŠALAS“, lapkričio 19 d.

„MŪSŲ VAIKINAI“, lapkričio 21 ir 22 d. d.

„AMŽIAUS PRADŽIA“, lapkričio 23 ir 24 d. d.

„TAKTOGULAS“, lapkričio 25 ir 26 d. d.

„VEDEŠ VIENGUNGIS“, lapkričio 28 ir 29 d. d.

„RAJONAS „B“, lapkričio 30 ir gruodžio 1 d. d.

R A S T A

Prie Kupiškio kultūros namų rasta vaikiškas paltas. Kreiptis pas B. Naujickienę, gyvenančią Gedimino g. Nr. 38.

Kupiškio gastronomie rasta pinigė su pinigais. Kreiptis pas gastronomo vedėją.

Kupiškio prekybos — tiekimo kontoros darbuotojai reikią gilia užuojautą sandėlininkui Vladimirui Juodviršiui, jo mylimai mamytei mirus.

Išbandykime laimę

Šių metų gruodžio 3 dieną Alytuje įvyks 4-osios piniginės — daiktinės loterijos tiražas. Loterijos bilietus dar galima įsigyti taupomosiose kasose, ryšių skyriuose, „Sąjunginės spaudos“ kioskuose, parduotuvėse. Išbandykite savo laimę. Už 30 kapelkų galima laimėti vertingą daiktą.

Kupiškio centrinė taupomoji kasa Nr. 7376.

PO GIMTAJĄ KRAŠTĄ

Subačiaus vidurinės mokyklos Xa klasės moksleiviai vasaros metu nusprendė dviadienis apsilankyti kai kuriuos netolimus kaimyninius rajonus. Moksleiviai pravažiavo ne vieną šimtą kilometrų, ir jų džiaugsmui bei entuziazmui nebuvo ribų. Ypač daug buvusių moksleivių parsiėžė iš Anykščių rajono, kur aplankė rašytojų

R. Škaisčio nuotr.

Rytoj, lapkričio 19 d. 20 val. Kupiškio kultūros namų salėje įvyks „RAJONO LAIKRAŠČIO NUMERIS SCENOJE“

VAKARAS - KONFERENCIJA

Pavaizduojant laikraščio numerį scenoje, dalyvaus: Kupiškio miesto meno saviveiklos kolektyvai, pradedantieji rašytojai, laikraščio korespondentai, skaitytojai, sportininkai ir kt.

Laikraščio skaitytojus kviečiame dalyvauti.

„KOMUNIZMO KELIU“ REDAKCIJA